

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0134 van 20 oktober 2015
in de zaak 2010/0482/A/3/0492

In zake:

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter-Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van
het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Willem SLOSSE
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64 bus 2
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 2 juni 2010, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen van 4 mei 2010 waarbij aan de verzoekende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van een windturbinepark (drie windturbines) ten westen van [redacted] te [redacted].

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen aan de autosnelweg E19 te provincie Antwerpen en met als kadastrale omschrijving [redacted] en [redacted].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 2 maart 2011, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter-Jan VERVOORT die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Astrid GELIJKENS die loco advocaat Willem SLOSSE verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

Op 22 mei 2009 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een windturbinepark ten westen van de [REDACTED]”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgesteld gewestplan ‘Turnhout’, deels gelegen in agrarisch gebied en deels in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek te [REDACTED] georganiseerd van 24 juni 2009 tot en met 24 juli 2009, worden geen bezwaarschriften ingediend. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek te [REDACTED], georganiseerd van 22 juli 2009 tot en met 20 augustus 2009, worden drie bezwaarschriften ingediend.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, Archeologie, afdeling Antwerpen brengt op 19 juni 2009 een gunstig advies uit.

De NMBS Holding brengt op 30 juni 2009 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling Antwerpen brengt op 23 juli 2009 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] brengt op 8 september 2009 het volgende ongunstig advies uit:

“...

Overwegende dat de afstand tussen windmolens W03 en W04 en een drietal woningen slechts tussen de 250 en 370 meter bedraagt, wat toch weinig is.

Overwegende dat er zich twee woningen bevinden in de slagschaduwzone van 10 u.

Overwegende dat naast de aanvrager nog twee kandidaatontwikkelaars bekend zijn, die op dezelfde locatie de bouw van windturbines nastreven. Zo werd door [REDACTED] een aanvraag

ingediend voor de bouw van 7 turbines ten westen van de [REDACTED] Door [REDACTED] werd een aanvraag ingediend voor 10 turbines ten oosten van de [REDACTED]

Overwegende dat het thans voor het college nog niet mogelijk is geweest de aanvragen van de drie kandidaatontwikkelaars te vergelijken in functie van de meest gunstige inplanting meet betrekking tot de minste hinder voor de omwonenden.

Overwegende dat het aangewezen is dat de drie kandidaatontwikkelaars in overleg overgaan tot het ontwerpen van een gezamenlijk voorstel in functie van de minste hinder voor de omwonenden.

Overwegende dat door het groot aantal van mogelijke inplantingsplaatsen, vastgelegd door de verschillende potentiële investeerders, het voorliggend voorstel mogelijks niet beschikt over de best mogelijke en minst hinderlijke inplantingsplaatsen waardoor derhalve de goede aanleg van de plaats en de goede ruimtelijke ordening niet is gegarandeerd.

Het college besluit voorlopig ongunstig advies te verlenen. Het college wenst bijkomend te adviseren dat door de kandidaat-ontwikkelaars een gezamenlijk voorstel wordt ingediend.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] brengt op 10 augustus 2009 het volgende ongunstig advies uit:

“ ...

Ongunstig advies te verlenen om reden dat:

- dat geen advies van Elia bekend is inzake de wijze van afvoer van de opgewekte stroom, en de timing van investering hieromtrent;*
- dat geen volledig beeld kan gemaakt worden van welke aanvragen en installaties nog op komst zijn;*
- dat de inplanting in de omgeving van het ecoduct niet aanvaardbaar is om milieuredenen, dat de werking van deze dierpassage al sterk betwijfeld wordt en de nabijheid van windmolens de effectiviteit zal doen dalen;*
- dat de afstand van 250 m tot de bewoning minimaal moet aangehouden worden;*
- dat een BPA werd goedgekeurd inzake de inplanting van windmolens en dat er straks al zes zullen zijn opgericht zodat de draagkracht van de omgeving voldoende belast is mede door de aanwezigheid van snelweg en hoge snelheidslijn;*
- dat het college enkel ondergronds transport van stroom wil toegestaan zien; beslissing waarvan niet geweten is wanneer ze zal genomen worden, die dringend is mede gelet op de afvoer van stroom van de WKK's in dezelfde omgeving;*

...”

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer - Luchtvaart brengt op 17 september 2009 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer, District Brecht brengt op 13 oktober 2009 een gunstig advies uit.

Het Vlaams Energieagentschap, Interdepartementale Windwerkgroep brengt op 1 december 2009 een gunstig advies uit.

Op 4 mei 2010 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Zoals bepaald in de omzendbrief M1/1E/2006/01 - R0/2006/02 "afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" dient een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor de oprichting van windturbines een lokalisatienota te bevatten; in deze lokalisatienota moet de locatiekeuze op basis van verschillende afwegingselementen worden gemotiveerd en onderbouwd.

1. ruimtelijk: bundeling als fundamenteel uitgangsprincipe

...

De windturbines worden voorzien aan de westzijde van de [REDACTED] en de HSTlijn. De inplanting wordt gekenmerkt door een pakket van 2 windturbines in het noorden en 1 windturbine in het zuiden. We kunnen hier bijgevolg niet spreken over een cluster (minimum 3 windturbines). Er is een grote variatie in onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines. Deze windturbines kunnen niet gezien worden als een coherente, regelmatige invulling van de betreffende zone en zullen eerder verstorend werken.

2. grondgebruik

...

Het werkelijk grondgebruik van windturbines is beperkt omdat de funderingssokkel (diameter ca. 18m, hoogte ca. 3m) zoveel mogelijk ingegraven wordt en met aarde en begroeiing overdekt wordt. Tijdens de oprichtingsfase van de windturbines wordt gebruik gemaakt van een werkvlak met een oppervlakte van 40m bij 30m. Voor de aanvoer van de windturbineonderdelen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande wegenis.

3. wonen

...

De windturbines blijven op voldoende afstand van de woningen. Er bevinden zich geen woningen binnen de straal van 250m van de windturbines; bij windturbine N01 staat op minder dan 250m wel een loods.

4. landbouw

...

Er is een akkoord afgesloten met elke landbouwer die eigenaar of pachter is van de gronden die in gebruik zouden genomen worden door de windturbines, toegangswegen en kabels.

5. bedrijventerreinen

...

De inplanting van de windturbines situeert zich in agrarisch gebied. Het dichtstbijzijnde bedrijventerrein, met name Achteraard, is op ca. 304m van windturbine N03 gelegen.

6. zeehavengebieden

...

Dit aspect is niet van toepassing.

7. sport en recreatie

...

Er zijn geen noemenswaardige recreatiegebieden in de onmiddellijke omgeving van de projectzone.

8. landschap

...

In de onmiddellijke omgeving van de projectzone is geen beschermd erfgoed aanwezig. Niettegenstaande het subjectieve karakter van de landschappelijke impact laten een aantal

min of meer objectieve criteria toe de kwaliteit van een landschap te analyseren en bijgevolg ook de effecten van een project op de kwaliteit ervan te evalueren. De directe omgeving van de projectzone bevat verschillende grootschalige elementen, zoals de E19 autosnelweg en de HSTlijn. De aanwezigheid van die zichtbare herkenningspunten impliceert dat de toevoeging van windturbines geen of weinig schaalverkleinend effect zal hebben op het landschap. De inplanting wordt gekenmerkt door een pakket van 2 windturbines in het noorden en 1 windturbine in het zuiden. We kunnen hier bijgevolg niet spreken over een cluster (minimum 3 windturbines). Er is een grote variatie in onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines. Deze windturbines kunnen niet gezien worden als een coherente, regelmatige invulling van de betreffende zone en zullen eerder verstorend werken.

9. geluidsimpact

...

De windturbines blijven op voldoende afstand van de woningen; er bevinden zich geen woningen binnen de straal van 250m van de windturbines. Ook lettende op de nabijheid van de autosnelweg en de HST-lijn wordt geacht dat de geluidsimpact van het project gering zal zijn.

10. slagschaduw – lichtreflecties

...

Een slagschaduwstudie word uitgevoerd door het erkende studiebureau 3E. Volgens de berekeningen liggen alle omliggende woningen buiten de 20-uren-isocontour. Er zijn geen onaanvaardbare slagschaduweffecten te verwachten.

11. veiligheid

...

De windturbines zijn gecertificeerd IEC 61400-1. Om de veiligheid te garanderen werd een veiligheidsnota opgemaakt door het erkende studiebureau SGS. Voor de verschillende schadereceptoren waarmee rekening gehouden dient te worden met betrekking tot externe veiligheid, werd de risicoafstand ten opzichte van de windturbines bepaald. Uit de risicoafstanden en de voorziene locatie van de 3 geplande windturbines kan besloten worden dat geen van de weerhouden schadereceptoren gelegen is binnen de respectievelijke risicoafstanden. Er kan geconcludeerd worden dat de veiligheid gegarandeerd wordt.

12. natuur

...

Ter hoogte van de inplanting is noch een vogel- noch een habitatrichtlijngebied gedefinieerd. De inplanting ligt niet in een gebied van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) of het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON). De Vogelatlas geeft aan dat er over de site geen vogeltrekroutes (slaaptrek, voedseltrek) zijn. De windturbines zijn tevens niet gelegen in een pleister- of broedgebied van internationaal belang. Er dient echter wel de opmerking te worden gemaakt dat windturbine NO2 zich situeert op een korte afstand van het in ontwikkeling zijnde ecoduct/ecotunnel met bijkomende omliggende natuurontwikkeling. Zoals ook uit het advies van het agentschap Wegen en Verkeer kan afgeleid worden, kruist de toegangsweg naar de windturbine NO2 het traject van het ecoduct. De inplanting van deze windturbine en de bijhorende middenspanningscabine en toegangsweg is onaanvaardbaar, omwille van de mogelijke verstoring van de windturbine op het ecoduct/ecotunnel.

...

ALGEMENE CONCLUSIE

De 3 windturbines worden voorzien ten westen van de [REDACTED] en de HST-lijn. De inplanting wordt gekenmerkt door een pakket van 2 windturbines in het noorden en 1 windturbine in het zuiden. We kunnen hier bijgevolg niet spreken over een cluster (minimum 3 windturbines). Er is een grote variatie in onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines. Deze windturbines kunnen niet gezien worden als een coherente, regelmatige invulling van de betreffende zone en zullen eerder verstorend werken. We kunnen hier niet echt spreken van een ruimtelijke bundeling van de windturbines, wat vanuit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar is. Tevens situeert windturbine N02 zich op een korte afstand van het in ontwikkeling zijnde ecoduct/ecotunnel met bijkomende omliggende natuurontwikkeling. De toegangsweg naar windturbine N02 kruist zelfs het traject van het ecoduct. Deze windturbine en de bijhorende middenspanningscabine en toegangsweg zullen de goede werking van het ecoduct/ecotunnel verstoren. De aanvraag is niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig werd ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In een eerste middel roept de verzoekende partij de volgende schendingen in:

“ ...
Schending van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, uit de schending van artikel 4.3.1 §1, 1°, b) en §2 en artikel 1.1.4 VCRO, uit de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht en uit de ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag;
...”

Zij licht dit als volgt toe:

“ ...
Doordat, de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar (GSA) de stedenbouwkundige vergunning heeft geweigerd omdat de aanvraag niet verenigbaar zou zijn met de goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats omdat er zagezegd geen sprake zou zijn van een ruimtelijke bundeling van de windturbines;
...
Terwijl,

Eerste onderdeel, de materiële motiveringsplicht vereist dat een beslissing kan steunen op in rechte en feite aanvaardbare motieven;

Dat het motief van de GSA als zou men niet kunnen spreken over een cluster van windturbines en over een ruimtelijke bundeling in de eerste plaats feitelijk onjuist is en dus faalt in feite;

Dat de inplanting wel degelijk tegemoetkomt aan het bundelingsprincipe door de windturbines te bundelen met een bedrijventerrein (■■■■■) en de inplanting evenwijdig op te stellen met de lijninfrastructuur van de autosnelweg ■■■■■ en de Hoge Snelheidslijn; dat dit uitdrukkelijk werd uiteengezet in de lokalisatienota bij de vergunningsaanvraag zoals beschreven in de Omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 (hierna de Omzendbrief);

Dat de GSA hier toepassing heeft gemaakt van voornoemde Omzendbrief op een volstrekt onjuiste manier; dat in de Omzendbrief het basisprincipe van de gedeconcentreerde bundeling uit het richtinggevend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV blz. 321) voor de inplanting van windturbines verfijnd wordt in het principe van “plaatsdeling” (site sharing); dat door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen moet worden gegarandeerd; dat de absolute voorkeur dan ook gaat naar het realiseren van windenergie door middel van clustering van windturbines (in tegenstelling tot een verspreide inplanting van verschillende individuele turbines); dat volgens de Omzendbrief vanaf 3 windturbines van een cluster wordt gesproken; dat het clusteringsprincipe als volgt kan worden geoperationaliseerd volgens de Omzendbrief: (1) in de eerste plaats moet gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied; (2) dat gelet op de nodige obstakelvrije ruimte waarover windturbines moeten kunnen beschikken (waardoor het bundelen met woningen niet als locatievoorwaarde kan worden gehanteerd), een technisch haalbare locatie in de open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere lijninfrastructuur (bv. wegen, spoorwegen);

Dat de aanvraag in kwestie perfect het clusterings- en bundelingsprincipe respecteert; dat de bouw van een cluster van 3 windturbines wordt voorzien parallel met grote lijninfrastructuren te weten de ■■■■■ en de HST en op een veiligheidsafstand hiervan; dat er ook wordt gebundeld met het bedrijventerrein Achteraard;

Dat in het kader van de milieuvergunningsaanvraag door de Afdeling Milieuvergunningen van het Departement LNE terecht werd aangenomen dat er voldaan wordt aan het bundelingsprincipe uit de Omzendbrief (stuk 6):

...

Dat de bewering van de GSA dat men niet kan spreken over een cluster dan ook onjuist is aangezien er duidelijk voor geopteerd wordt om de windturbines te bundelen in plaats van verscheidende windturbines gelsoleerd in te planten in het landschap; dat vanaf 3 windturbines er sprake is van een cluster; dat zodoende de aanvraag er mee naar streeft om de nog resterende open ruimte maximaal te vrijwaren door windturbines onderling te bundelen; dat de bewering van de GSA als zou het gaan om een pakket van 2 windturbines in het noorden en 1 windturbine in het zuiden, niet opgaat; dat nergens in de regelgeving of de Omzendbrief vereist wordt dat de onderlinge tussenafstanden tussen de windturbines van een cluster volstrekt identiek moeten zijn;

Dat overigens ook rekening moet gehouden worden met andere aspecten zoals geluid en slagschaduw (zie ook derde onderdeel); dat windturbine N-02 en N-01 iets verder uit elkaar

staan om voldoende afstand te bewaren t.a.v. de woningen die nu centraal liggen tussen NO-2 en N-01 langs de [REDACTED]; dat N-02 zo ver mogelijk naar de ecoduct werd verschoven (met respect voor de goede werking van de ecoduct evenwel - zie tweede middel) teneinde minder (visuele) hinder te veroorzaken voor de inwoners van de [REDACTED] en teneinde de slagschaduw voor de serres in de [REDACTED] tot een minimum te beperken;

Dat daarenboven ook rekening moet gehouden worden met de inplanting van de 8 windturbines uit het project aan de overzijde (oostzijde) van de snelweg op het grondgebied van de gemeenten [REDACTED] waarvoor de Bestendige Deputatie van de provincie Antwerpen bij besluit van 26 november 2009 de milieuvergunning heeft verleend; dat de meest zuidelijke windturbine langs de westzijde (N-01) perfect tegenover windturbine W-05 langs de oostzijde werd gepositioneerd op gelijke hoogte; dat windturbines N-02 en N-03 langs de westzijde ook op quasi gelijke hoogte worden ingeplant met de twee meest noordelijke windturbines langs de oostzijde (W-06 resp. H-01); dat verzoekende partij zodoende een ritmiek heeft nagestreefd met de turbines aan de overkant van de snelweg (zie stuk 12); dat het zodoende een ruimtelijk coherent geheel betreft van in totaal 11 windturbines langs weerszijden van de snelweg;

Dat de 3 windturbines wel degelijk als een ruimtelijk geheel beschouwd moeten worden; dat verzoekende partij bij haar aanvraag een simulatie heeft gevoegd van de inplanting van de drie windturbines parallel aan de [REDACTED], en dat hieruit duidelijk blijkt dat de 3 windturbines in het landschap als een ruimtelijk geheel (cluster) worden gepercipieerd; dat er dus wel degelijk sprake is van clustering van windturbines en bundeling met grote lijninfrastructuur;

Dat de bewering van de GSA dat er geen sprake is van clustering en bundeling dus manifest onjuist is; dat deze bewering de weigering van de stedenbouwkundige vergunning in rechte noch in feite kan dragen; dat de materiële motiveringsplicht werd geschonden en dat het bestreden besluit werd genomen met ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag;

Dat aangenomen wordt dat de vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van de goede plaatselijke ordening beschikt over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid; dat de Raad van State (en bij uitbreiding de RVV) evenwel beschikt over een marginaal toetsingsrecht; dat de RVV moet nagaan of de bestreden beslissing kan steunen op correcte feiten, en of de overheid in alle redelijkheid op grond van deze feitelijke elementen tot de bestreden beslissing is kunnen komen;

Dat in casu moet vastgesteld worden dat de bewering dat er geen sprake is van een cluster of bundeling manifest verkeerd is, en dat de vergunningverlenende overheid de vergunning heeft geweigerd op grond van verkeerde feiten, minstens dat op grond van de feiten zoals ze voorliggen in alle redelijkheid niet kon besluiten tot een weigering;

Tweede onderdeel, uit de bestreden beslissing op afdoende wijze moet blijken waarom de vergunningverlenende overheid van mening is dat de goede ruimtelijke ordening zich verzet tegen de inplanting van de 3 windturbines;

Dat de GSA in casu op grond van een onjuiste toepassing van begrippen zoals “clustering” en “bundeling” tot het besluit komt dat de aanvraag niet verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening; dat beweerd wordt dat de aanvraag “eerder verstorend” zou werken, maar dat geenszins in concreto wordt toegelicht waarom de goede ruimtelijke ordening zou geschonden worden door de bouw van de 3 windturbines;

Dat de GSA zich niet kan beperken tot de bewering als zou er geen sprake zijn van een cluster en van bundeling, zonder in concreto aan te geven waarom de inplanting de goede ruimtelijke ordening zou schenden;

Dat de Omzendbrief immers geen verordenende kracht heeft en geen rechtsregels bevat (Zie by. R.v.St., nr. 187.843, 12 november 2008, [REDACTED]; R.v.St., nr. 189.322, 8 januari 2009, [REDACTED]); dat het bundelingsprincipe zoals verijnd in de Omzendbrief dan ook niet bij wijze van algemene regel mag worden toegepast zonder in concreto na te gaan of de inplanting van de drie windturbines in strijd is met de goede ruimtelijke ordening;

Dat er aan herinnerd moet worden dat ook het RSV op grond van artikel 19 §6 DRO thans artikel 2.1.2 §7 VCRO geen beoordelingsgrond mag vormen voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning;

Dat zoals uit de simulatie opgenomen in de vergunningsaanvraag onmiskenbaar blijkt, de inplanting van de 3 windturbines wel degelijk wordt gepercipieerd als een ruimtelijk coherent geheel en dat niet valt in te zien op welke manier de inplanting "verstorend" zou werken;

Dat de GSA door de (onjuiste - zie eerste onderdeel) toepassing van het bundelingsprincipe uit de Omzendbrief en het RSV als ware het een algemene rechtsregel, zonder dat uit de bestreden beslissing blijkt dat in concreto werd nagegaan of de goede ruimtelijke ordening daadwerkelijk wordt geschaad door de bouw van de 3 windturbines parallel met de [REDACTED] en HST, artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de

Derde onderdeel, bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening de GSA niet enkel rekening vermag te houden met het bundelingsprincipe maar ook rekening moet worden gehouden met hinderaspecten en gezondheidsaspecten;

Dat de GSA de stedenbouwkundige vergunning niet vermocht te weigeren zeggend op grond van het bundelingsprincipe, zonder rekening te houden met het feit dat deze inplanting mede ingegeven is vanuit de bekommernis om de geluidshinder en slagschaduw maximaal te beperken;

Dat het vermijden van hinderaspecten en de gezondheid immers ook elementen zijn die betrokken moeten worden in de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening;

...

Dat de GSA disproportioneel grote nadruk heeft gelegd op de onderlinge tussenafstanden tussen de 3 windturbines zonder rekening te houden met het feit dat de windturbines optimaal ingeplant werden met het oog op de beperking van de hinder voor mens en milieu (geluidshinder en slagschaduw) en met het oog op de ruimtelijke draagkracht van het gebied;

Dat het aantal windturbines beperkt werd tot 3 om de ruimtelijke draagkracht van het gebied niet te schaden; dat de inplanting zo gekozen werd dat er t.a.v. de dichtst bijgelegen woningen een bufferzone van 250 meter wordt gegarandeerd derwijze dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt (cfr. Omzendbrief); dat de inplanting garandeert dat er geen onaanvaardbare slagschaduw wordt veroorzaakt binnen de omliggende woningen; dat volgens de slagschaduwstudie alle omliggende woningen buiten de 20 uren-isocontour inzake slagschaduw liggen zodat de kritische grens (30 uur effectieve slagschaduw per jaar cfr. Omzendbrief) niet wordt bereikt; dat tevens een veiligheidsafstand t.a.v. de sneiweg en de HST in acht werd genomen;

Dat de optimale inplanting van een windturbine een complexe aangelegenheid is waarbij rekening dient gehouden te worden met verschillende factoren; dat volgens het genoemde artikel 4.3.1 51, 1°, b) en 52 VCRO de goede ruimtelijke ordening voor zover noodzakelijk

of relevant beoordeeld moet worden aan de hand van aandachtspunten zoals hinderaspecten en gezondheid en met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO; dat voor wat betreft de stedenbouwkundige vergunning voor windturbines aandachtspunten zoals hinderaspecten en gezondheidsaspecten ontegensprekelijk relevant zijn en noodzakelijkerwijze bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening moeten worden betrokken;

Dat de GSA zodoende bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening zich niet enkel en alleen kan baseren op de welbepaalde interpretatie van het begrip bundeling zonder rekening te houden met de andere aandachtspunten zoals geluidshinder en slagschaduw die mede de concrete inplanting hebben bepaald;

Dat de bestreden beslissing zodoende genomen werd met schending van artikel 4.3.1 §1, 1°, b) en §2 en artikel 1.1.4 VCRO;

Dat de bestreden beslissing eveneens werd genomen met schending van het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel aangezien de GSA de aanvraag niet op een zorgvuldige wijze heeft onderzocht en niet alle betrokken belangen op zorgvuldige wijze tegen elkaar heeft afgewogen;

Zodat, de bestreden beslissing, in zoverre de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd wegens beweerde onvoldoende clustering en bundeling, genomen werd met schending van de in het middel opgesomde bepalingen en beginselen.

...

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

“...

Door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, moet het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen worden gegarandeerd. De absolute voorkeur gaat dan ook uit naar het realiseren van windenergieopwekking door middel van een clustering van windturbines. Een verspreide inplanting van verschillende individuele turbines is niet aangewezen.

"Clustering" betekent aldus het groeperen, coherent samen plaatsen van de windturbines, dit in tegenstelling tot het verspreid, lukraak inplanten van de windturbines.

De "clustering" van de drie windturbines kan bereikt worden door een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied, en door te streven naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling met andere infrastructuur, bij voorkeur grotere lijninfrastructuur (aangezien bundeling met woningen en/of bedrijven niet steeds technisch haalbaar is).

Voor een duidelijk beeld van de inplanting van de windturbines verwijst verwerende partij naar het onderdeel "foto's" van stuk nr. 2.

1.a

Verzoekende partij beweert dat de inplanting wel degelijk tegemoet komt aan het bundelingsprincipe, aangezien de windturbines gebundeld worden met het bedrijventerrein ' [REDACTED] en de [REDACTED]

Echter ziet verwerende partij niet in hoe deze windturbines een cluster vormen met het bedrijventerrein.

Het is inderdaad zo dat een van de windturbines zich op 300 meter van een bedrijventerrein bevindt.

Echter is dat de enige van de drie windturbines die duidelijk aansluit bij het bedrijventerrein, de andere twee worden daarvoor te ver weg ingeplant.

Ook van een cluster met de [REDACTED] kan geen sprake zijn, aangezien de onderlinge afstand tussen de windturbines te veel verschilt om van een geordend, coherent geheel te spreken.

Windturbine N01 staat veel verder van windturbine N02, dan windturbine N02 van windturbine N03 staat ingeplant.

Dit geeft een groepering van N02 en N03, terwijl N01 er zuidelijk nog bijgevoegd lijkt te zijn.

De inplanting van de windturbines gebeurde aldus te veel verspreid in het landschap, en komt niet tegemoet aan het principe van “clustering”.

1.b.

Het lijkt alsof de drie windturbines ingeplant zijn om zowel bij de [REDACTED], als (een van de windturbines althans) bij het bedrijventerrein.

Hierdoor ontstaat de onregelmatige afstand tussen de turbines en is het geheel niet regelmatig en coherent.

Er is geen sprake van een coherente cluster rond het bedrijventerrein, noch van een duidelijke bundeling met de lijninfrastructuur die [REDACTED] is.

Dit maakt dat het geheel geenszins een regelmatige invulling van de zone rond de [REDACTED] of rond het bedrijventerrein vormt.

Het niet-coherent plaatsen van de windturbines zal, meer dan noodzakelijk, verstorend werken.

1.3.

Deze elementen en overwegingen werden ook in de bestreden beslissing vermeld.

Aldus is de bestreden beslissing wel degelijk gestoeld op feitelijk juiste overwegingen.

2.

Verzoekende partij werpt ook op dat zij in de inplanting van de windturbines voorzien heeft op de wijze zoals hierboven beschreven aangezien zij ook rekening diende te houden met andere aspecten zoals geluid en slagschaduw.

Dit is een redenering die geen hout snijdt.

2.a.

Immers dient bij de inplanting van de windturbines met alle aspecten rekening gehouden te worden.

indien het vormen van een coherent, regelmatig en zo min mogelijk verstorend geheel van windturbines niet mogelijk is zonder enige afbreuk te doen aan de vereisten m.b.t.

geluidshinder en slagschaduw, is het duidelijk dat de inplanting van de windturbines op die plaats niet opportuun is, en dient een andere inplanting gezocht te worden.

Omgekeerd gaat het uiteraard ook niet op te stellen dat men de inplanting wel op dergelijke wijze moest doen, omdat anders afbreuk zou worden gedaan aan de eisen i.v.m. geluidshinder en slagschaduw.

Dezelfde redenering geldt ten aanzien van het argument van verzoekend partij dat stelt dat rekening moest gehouden worden met de inplanting van de acht windturbines aan de overkant van de [REDACTED].

Dit is eveneens een feitelijk gegeven dat in het geheel van de overwegingen in verband met de inplanting in rekening moest worden gebracht.

Men moet rekening houdend met alle aspecten tot een goed geordend ruimtelijk geheel kunnen komen.

2.b.

Beweren dat verwerende partij bij de beoordeling enkel of te veel rekening gehouden heeft met het bundelingsaspect, en niet of te weinig met de hinder- en gezondheidsaspecten, gaat eveneens niet op.

Het blijkt duidelijk uit de bestreden beslissing dat wel degelijk met andere aspecten rekening gehouden werd bij de besluitvorming.

Zoals verzoekende partij terecht stelt, dienen bij de beoordeling alle aspecten van de goede ruimtelijke ordening aan bod te komen.

Dat geldt echter niet enkel voor de beoordeling van de aanvraag, maar ook voor het opstellen van de aanvraag, getuige daarvan de inhoud van de vereiste lokalisatienota.

Aldus dient ook de aanvrager zelf rekening te houden met alle aspecten.

Een goede inplanting van windturbines wordt bereikt indien aan alle aspecten zo goed als mogelijk wordt beantwoord.

Uit de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat wat betreft geluid, slagschaduw en veiligheid, de inplanting zeker aanvaardbaar is.

Het kan echter niet zo zijn dat een bepaalde storende inplanting toelaatbaar moet zijn omdat ze aan de vereisten van hinder en gezondheid tegemoetkomt.

Het storende van de inplanting heeft immers ook effect op andere aspecten zoals visueel-vormelijke elementen en ruimtegebruik.

Aldus heeft verwerende partij wel degelijk rekening gehouden met alle aspecten, en heeft hij besloten dat de storende inplanting zwaar genoeg doorwoog om de vergunning te weigeren.

De overwegingen van de verschillende aspecten blijkt duidelijk uit de bestreden beslissing.

3.

Hierboven werd reeds aangetoond dat verwerende partij wel degelijk in concerto aantoonde waarom de inplanting van de drie windturbines op de voorgesteide wijze de goede ruimtelijke ordening aantast.

De bestreden beslissing zet uiteen waarom er geen sprake is van een cluster, en aldus wel van een incoherent en onregelmatig geheel.

Verwerende partij is van mening dat dit geheel aldus onnodig verstorend zou werken.

Dit maakt duidelijk een (minstens impliciete) toetsing aan de criteria voor de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening uit, en meerbepaald aan de criteria van het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke elementen en de hinderaspecten.

4.

Gelet op bovenstaande kan geen sprake zijn van de schending van de in het middel vermelde bepalingen.

Immers baseerde verwerende partij zijn beslissing wel degelijk op feitelijk correcte motieven, toont hij wel in concreto aan waarom de aanvraag niet in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening en overwoog hij wel degelijk ook de aspecten gezondheid en hinder.

...

3.

De verzoekende partij repliceert in haar wederantwoordnota als volgt:

“ ...

a. Eerste onderdeel

8. *Het verweer dat er geen sprake zou zijn van een inplanting overeenkomstig het clusteringsprincipe, kan niet begrepen worden.*

Vooreerst is het zo dat er wel degelijk geclusterd wordt met een bedrijventerrein conform het afwegingskader van de Omzendbrief. Zoals toegelicht in de lokalisatienota gevoegd bij de vergunningsaanvraag (blz. 11), wordt er o.a. geclusterd met het bedrijventerrein “ ” gelegen op 304 meter.

Dit kan moeilijk ontkend worden. Verwerende partij meent evenwel dat slechts één windturbine aansluit bij het bedrijventerrein, en dat de andere twee te ver daarvan zijn ingeplant. Deze bewering kan moeilijk begrepen worden. Wanneer men windturbines inplant in een lijn (in casu parallel met de) zal er uiteraard altijd één turbine zijn die het dichtst bij het bedrijventerrein gelegen is. De andere windturbines zullen (gelet op de noodzakelijke tussenafstand tussen de turbines) noodzakelijkerwijze verder verwijderd zijn. Dit neemt niet weg dat er in dat geval wel degelijk geclusterd wordt met een bedrijventerrein.

Verwerende partij gaat er ten onrechte van uit dat er moet geclusterd worden rond een bedrijventerrein (sic – blz. 16 antwoordnota). Dit is uiteraard niet het geval, en het valt zelfs moeilijk in te zien hoe dit in de praktijk mogelijk is. Dit wordt geenszins vereist in de Omzendbrief. Het volstaat dat er geclusterd wordt met een bedrijventerrein teneinde de open ruimte maximaal te vrijwaren. Dit is in deze zeker het geval gelet op de ligging van N03 op amper 304 meter van het bedrijventerrein.

Voor alle duidelijkheid: de windturbines in kwestie hebben een tiphoogte tussen 139 en 149 meter (afhankelijk van het type). Een afstand van 300 meter is dus slechts tweemaal de tiphoogte van de turbines in kwestie. Er wordt dus zeker voldoende ruimtelijke aansluiting gevonden bij het bedrijventerrein.

Zodoende wordt er geclusterd met het bedrijventerrein, en tegelijkertijd wordt er voldoende afstand bewaard tot het bedrijventerrein om geen visuele hinder, slagschaduw, ... te veroorzaken. Zodoende wordt het werkcomfort op het bedrijventerrein niet aangetast, en kunnen de activiteiten op het bedrijventerrein niet verstoord worden.

Er is op dit punt dus wel degelijk voldaan aan het clusteringsprincipe uit het RSV zoals verijnd in de Omzendbrief in de vorm van plaatsdeling (site sharing).

9. De bewering dat er niet geclusterd zou worden met de E19 kan al helemaal niet begrepen worden.

Eén blik op het inplantingsplan leert dat de drie windturbines parallel met de [REDACTED] (ten westen) staan ingeplant op een gelijke afstand tot de [REDACTED].

Hoe de onderlinge afstand tussen de verschillende turbines de bundeling t.a.v. de [REDACTED] zou kunnen verstoren, is verzoekende partij een raadsel. Wat telt om te kunnen spreken van een bundeling met een dominante lijninfrastructuur (zoals in casu [REDACTED] en de HST), is uiteraard de afstand van de turbines t.a.v. deze lijninfrastructuur. De argumentatie van verwerende partij is allesbehalve logisch.

Daarenboven is het uiteraard zo dat de onderlinge tussenafstanden tussen de 3 turbines niet dermate verschillend zijn dat er geen sprake meer is van een cluster van 3 turbines. Zoals omstandig aangetoond in het tweede onderdeel, is de inplanting mede ingegeven vanuit de bekommernis om zo weinig mogelijk slagschaduw, geluidshinder, enz. te veroorzaken. Vandaar dat turbine N02 en N03 iets dichterbij elkaar staan dan turbine N01. Vanuit macroperspectief worden de drie turbines evenwel duidelijk als één geheel gepercipieerd, zoals duidelijk blijkt uit de visualisaties gevoegd als bijlage bij de lokalisatienota. De bewering dat de turbines geen cluster vormen, faalt dus in feite en kan niet begrepen worden. Ook de inplanting parallel langs de [REDACTED] zorgt er voor dat de drie turbines duidelijk als één geheel worden ervaren in het landschap.

Er wordt wel degelijk voldaan aan het bundelingsprincipe gelet op de bundeling met de [REDACTED] en de HST en het bedrijventerrein Achteraard.

Het eerste onderdeel van het eerste middel is gegrond.

b. Tweede onderdeel

10. De bewering van verwerende partij als zouden de overwegingen uit het bestreden besluit met betrekking tot het clusteringsprincipe “minstens impliciet” een in concreto toetsing van de goede ruimtelijke ordening uitmaken, kan niet begrepen worden.

Het verweer lijkt een zwakgebod. Verzoekende partij had aangetoond dat de formele motiveringsplicht vereist dat uit de tekst van het bestreden besluit zelf uitdrukkelijk blijkt dat er een in concreto toetsing van de goede ruimtelijke ordening is gemaakt waaruit blijkt dat de inplanting verstorend werkt in het landschap.

Een beweerde “impliciete” toetsing (sic) aan de criteria van de goede ruimtelijke ordening verstaat zich niet met de vereisten inzake de formele motiveringsplicht. De motieven moeten immers uitdrukkelijk (expliciet) uit de bestreden beslissing blijken.

Met een a posteriori motivering kan daarenboven geen rekening gehouden worden.

Verwerende partij komt overigens in haar antwoordnota niet verder dan de bewering dat er niet voldaan zou zijn aan het clusteringsprincipe hetgeen verstorend zou werken.

Verwerende partij maakt hiermee helemaal niet aannemelijk waarom de aanvraag in strijd is met de goede ruimtelijke ordening, zoals omschreven en verduidelijkt in artikel 4.3.1 §§1 en 2 VCRO.

Verwerende partij verwijst in haar antwoordnota wel naar de criteria van het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke elementen en de hinderaspecten, maar maakt niet concreet aannemelijk waarom de aanvraag op grond van deze criteria geweigerd diende te worden.

Verzoekende partij merkt overigens op dat verwerende partij met het criterium “hinderaspecten” uit artikel 4.3.1 §2, 1° VCRO duidelijk geen rekening heeft gehouden. Zoals aangetoond in het derde onderdeel, heeft de verwerende partij een blinde toepassing gemaakt van het bundelingsprincipe (zoals zij dat begrijpt tenminste), zonder oog te hebben voor andere aspecten die de inplanting van windturbines mede bepalen zoals geluidshinder, slagschaduwhinder,

Het is duidelijk dat verwerende partij aan het bundelingsprincipe uit de Omzendbrief de draagwijdte van een algemeen verbindende rechtsregel heeft gegeven, terwijl aangenomen wordt dat de Omzendbrief in kwestie geen verordenend karakter heeft (R.v.St., nr. 187.843, 12 november 2008, [REDACTED] en R.v.St., nr. 189.322, 8 januari 2009, [REDACTED]).

...

c. Derde onderdeel

...

12. De suggestie dat dan maar een andere inplanting dient te worden gekozen als de windturbines niet op exact dezelfde tussenafstand kunnen worden ingeplant gelet op o.a. geluids- en slagschaduwhinder, is wel zeer kort door de bocht.

Het kan moeilijk betwist worden dat de gekozen locatie een geschikte locatie is voor de inplanting van windturbines (cfr. Windplan Vlaanderen).

Het komt er gewoon op aan om bij de inplanting van de windturbines rekening te houden met alle aspecten die van belang zijn in het kader van de goede ruimtelijke ordening, hetgeen verzoekende partij duidelijk gedaan heeft bij het opmaken van de aanvraag.

Het derde onderdeel is eveneens gegrond.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Het bestreden besluit bevat onder de titel “beoordeling van de goede ruimtelijke ordening” twee weigeringsmotieven:

- *“De 3 windturbines worden voorzien ten westen van de [REDACTED] en de HST-lijn. De inplanting wordt gekenmerkt door een pakket van 2 windturbines in het noorden en 1 windturbine in het zuiden. We kunnen hier bijgevolg niet spreken over een cluster (minimum 3 windturbines). Er is een grote variatie in onderlinge afstand tussen de verschillende windturbine. Deze windturbines kunnen niet gezien worden als een coherente, regelmatige invulling van de betreffende zone en zullen eerder verstorend werken. We kunnen hier niet echt spreken van een ruimtelijke bundeling van de windturbines, wat vanuit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar is.”*
- *“Tevens situeert windturbine N02 zich op een korte afstand van het in ontwikkeling zijnde ecoduct/ecotunnel met bijkomende omliggende natuurontwikkeling. De toegangsweg naar windturbine N02 kruist zelfs het traject van het ecoduct. Deze windturbine en de bijhorende middenspanningscabine en toegangsweg zullen de goede werking van het ecoduct/ecotunnel verstoren. De aanvraag is niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening.”*

In haar eerste middel viseert de verzoekende partij het eerste weigeringsmotief. De verzoekende partij is in essentie niet akkoord met de overweging dat de aanvraag niet verenigbaar zou zijn met de goede ruimtelijke ordening omdat er geen sprake zou zijn van een ruimtelijke bundeling van de drie windturbines.

Hierbij voert zij in een eerste onderdeel aan dat de betrokken motivering om te besluiten dat er geen sprake is van een cluster feitelijk onjuist is. In een tweede onderdeel werpt de verzoekende partij op dat de bestreden beslissing niet concreet weergeeft waarom de inplanting van de windturbines strijdig zou zijn met de goede ruimtelijke ordening, en er zich louter toe beperkt te stellen dat er geen sprake zou zijn van een cluster. In een derde en laatste onderdeel wordt aangevoerd dat bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening geen rekening zou zijn gehouden met hinderaspecten en onterecht nadruk zou zijn gelegd op het bundelingsprincipe. Dit terwijl de inplanting van de windturbines mede ingegeven zou zijn vanuit de bekommernis om de hinder maximaal te beperken.

2.

De Raad mag zijn beoordeling van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde vergunningverlenende overheid. Hij is in de uitoefening van zijn wettigheidscontrole enkel bevoegd om na te gaan of de bevoegde overheid is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, of zij die correct heeft beoordeeld, en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot het bestreden besluit is kunnen komen.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht dient een vergunningsverlenende overheid duidelijk de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen opgeven, waarop zij haar beslissing steunt, derwijze dat het de belanghebbende mogelijk is met kennis van zaken tegen de beslissing op te komen. De opgegeven motieven moeten afdoende zijn.

De omzendbrief EME/2006/01 – RO/2006/02 “Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines” kan als toetsingskader gelden voor de beoordeling van vergunningsaanvragen voor de bouw van windturbines. Dit betekent evenwel niet dat de verwerende partij de aanvraag niet verder moet toetsen aan de verenigbaarheid met een goede ruimtelijke ordening of dat de verwerende partij in de bestreden beslissing hiertoe kan volstaan met te stellen dat de aanvraag voldoet aan deze omzendbrief.

3.

Aangaande het “bundelingsprincipe”, dat de keuze van de inplanting van het gevraagde betreft, bevat de bestreden beslissing een beoordeling naar aanleiding van de evaluatie van de tijdens het

openbaar onderzoek opgeworpen bezwaren, meer bepaald deze handelend over de visuele hinder en de niet-rechthoekige wijze van inplanting van de windturbines. Deze bezwaren worden door de verwerende partij weerhouden gelet op de variatie van de onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines.

Onder de titel “beoordeling van de goede ruimtelijke ordening” overweegt de verwerende partij wat betreft het bundelingsprincipe dat er moet gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied, dat een vermindering van de woonkwaliteit kan worden vermeden door te streven naar een bundeling van windturbines met grootschalige bedrijventerreinen, dat een technisch haalbare locatie in de open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere infrastructuur, bij voorkeur grotere lijninfrastructuur, die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft, en dat de locatiekeuze voor windturbines in zowel de stedelijke gebieden, de bedrijvenszones en de kernen als in de open ruimte zal moeten passen binnen een samenhangende visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het betrokken gebied.

De verwerende partij oordeelt dat de windturbines worden voorzien aan de westzijde van de [REDACTED] autosnelweg en de HST-lijn, en dat de inplanting wordt gekenmerkt door een pakket van twee windturbines in het noorden en één windturbine in het zuiden. Zij overweegt dat derhalve niet kan gesproken worden van een cluster (minimum drie windturbines), dat er een grote variatie is in onderlinge afstand tussen de verschillende windturbines, en dat deze windturbines niet kunnen gezien worden als een coherente, regelmatige invulling van de betreffende zone en eerder verstorend zullen werken.

Hetzelfde stelt de verwerende partij naar aanleiding van de beoordeling van de verenigbaarheid met het landschap waarin de aanvraag gesitueerd is. In dit kader overweegt zij daarnaast nog dat in de onmiddellijke omgeving van de projectzone geen beschermd erfgoed aanwezig is, dat niettegenstaande het subjectieve karakter van de landschappelijke impact, een aantal min of meer objectieve criteria toelaten de kwaliteit van een landschap te analyseren en bijgevolg ook de effecten van een project op de kwaliteit ervan te evalueren.

De directe omgeving van de projectzone bevat verschillende grootschalige elementen, zoals de [REDACTED] autosnelweg en de HST-lijn, zodat de verwerende partij oordeelt dat de aanwezigheid van die zichtbare herkenningspunten impliceert dat de toevoeging van windturbines geen of weinig schaalverkleinend effect zal hebben op het landschap. In de bestreden beslissing zijn bijgevolg duidelijk en op concrete wijze de met de ruimtelijk ordening verband houdende overwegingen opgenomen inzake de wijze van inplanting van de windturbines, die de verwerende partij daarna hebben doen besluiten dat het aangevraagde niet verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

4.

Uit bovenstaande overwegingen blijkt duidelijk dat de verwerende partij de grote variatie van de onderlinge afstand tussen de windturbines strijdig acht met het bundelingsprincipe. Daarnaast acht zij dit ook niet verenigbaar met het omgevende landschap zoals beschreven, vermits de te grote spreiding van windturbines in het landschap geen coherente, regelmatige invulling betreft en aldus eerder verstorend zal werken.

De argumentatie van de verzoekende partij dat de windturbines gebundeld zijn met het bedrijventerrein en evenwijdig opgesteld zijn met de lijninfrastructuur van de autosnelweg E 19 en de HST-lijn, toont niet aan dat de vermelde vaststelling van de verwerende partij dat de windturbines al te veel in het landschap gespreid worden door een variatie in de onderlinge afstanden, kennelijk onredelijk of onjuist is.

Evenmin doet de omstandigheid dat de voorgestelde inplantingswijze mede verantwoord is op vlak van het beperken van de hinderaspecten afbreuk aan deze vaststelling. In zoverre de verzoekende partij aanvoert dat de beoordeling van de hinderaspecten onafdoende is, stelt de Raad vast dat zij er niet in slaagt dit op concrete wijze aan te tonen. Minstens kan vastgesteld worden dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de relevante hinderaspecten werden beoordeeld.

Het middel is dan ook ongegrond.

B. Tweede middel

1.

Uit de bespreking van het eerste middel is gebleken dat de bestreden beslissing onder de titel “goede ruimtelijke ordening” steunt op twee weigeringsmotieven. Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, VCRO bepaalt:

“ ...

Een vergunning wordt geweigerd:

1° indien het aangevraagde onverenigbaar is met:

- a) stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken,*
- b) een goede ruimtelijke ordening;*

...’

Uit artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1° VCRO volgt dat een vergunning moet worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Het motief dat het aangevraagde strijdig is met de goede ruimtelijke ordening, is derhalve een draagkrachtig motief om een vergunning te weigeren. De weigeringsmotieven in de bestreden beslissing houden duidelijk verband met de goede ruimtelijke ordening.

In het eerste middel, zoals uiteengezet in het verzoekschrift, slaagt de verzoekende partij er niet in de ondeugdelijkheid aan te tonen van het eerste weigeringsmotief. Het tweede, “bijkomende” weigeringsmotief dat door de verzoekende partij betwist wordt onder het tweede middel is een overtollig motief waarvan de eventuele onregelmatigheid zonder invloed is op het afdoende karakter van het eerste weigeringsmotief waarop de bestreden beslissing steunt. De eventuele gegrondheid van kritiek op een overtollig motief kan niet tot de onwettigheid van de bestreden beslissing leiden.

Het tweede middel kan dan ook niet dienstig aangevoerd worden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De vordering tot vernietiging is ontvankelijk maar ongegrond.

2. De kosten van het beroep, bepaald op 175,00 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 20 oktober 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER